

Turvallisuus selvitykset satamissa

HE 205/2024 vp

Lisätietoa:

Piia Karjalainen

piia.karjalainen@suomensatamat.fi

050 435 5604

Suomen Satamat ry
Finnish Ports Association

Satamien turvatoimilaki

Suomen Satamat ry
Finnish Ports Association

- Hallituksen esityksessä ehdotetaan mallia, jossa satamanpitäjä vastaisi turvallisuusselvitysten teettämisestä, tietojen merkityksellisyyden arvioinnista ja tarvittavista jatkotoimenpiteistä kaikkien satamissa työskentelevien henkilöiden - myös muiden kuin oman henkilöstönsä - osalta.

Suomen Satamat ry.:n näkemyksiä hallituksen esityksestä:

- **Esitys ei tuota tehokkainta mallia turvallisuuden parantamiseen turvallisuusselvitysmenettelyjen avulla: vain työnantajalla konkreettiset keinot ryhtyä toimenpiteisiin**
- **Esitys jättää hyödyntämättä viranomaisten käytössä jo olevat työkalut esim. SUPOn yritykseen kohdistuva arviointi turvallisuusselvitysasiakkaaksi hakeutumisen yhteydessä**
- **Esitys siirtää vastuuta kansallisen turvallisuuden turvaamisesta satamayhtiöille ja asettaa satamanpitäjien henkilöstön hankalaan arviointirooliin ja vaille tukea käsitellessään ja tehdessään päätöksiä muiden organisaatioiden henkilöstön soveltuvuutta koskien**
- **Hallituksen esityksen vaikutusten arviointi on mahdotonta, koska esitys jättää auki sen, kuinka laajaa joukkoa satamanpitäjiä velvollisuus koskee**
- **Siirtymäaika tarpeen satamatoimintojen jatkuvuuden turvaamiseksi**

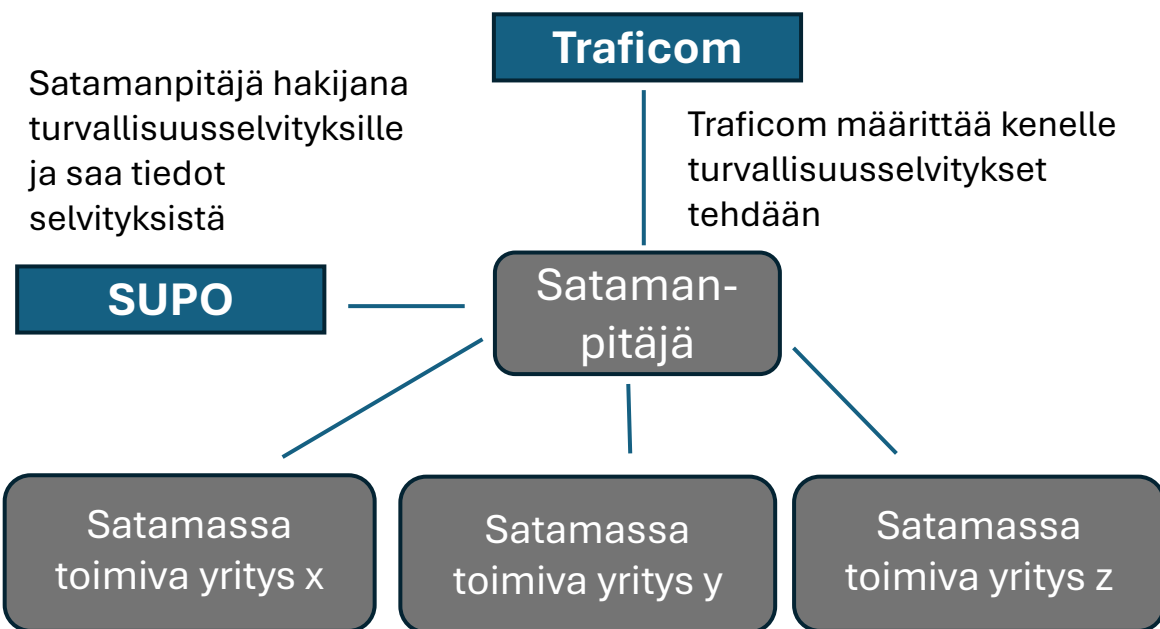
Turvatoimilaki tulee irrottaa CER-direktiivin toimeenpanosta ja valmistella perusteellisemmin uudestaan

- Lähtökohtana tulee olla, että turvallisuusselvityksen hakee aina kunkin henkilön oma työnantaja
- Satama-ala suhtautuu myönteisesti satamien ja kansallista turvallisuutta parantaviin toimiin, mutta pitää ongelmallisena HE:ssä ehdotettua vastuunjakoa. Suomessa satamanpitäjät toimivat osakeyhtiömuodossa, eikä niille voida säilyttää viranomaisroolin kaltaisia tehtäviä.
- **Satama-alan ehdotus:**
 - Traficom ja satama-alan toimijat määrittelevät yhteistyössä kuvauksen niistä tehtävistä / rooleista, joista satamissa työskenteleviltä henkilöiltä vaaditaan (suppea tai perusmuotoinen) turvallisuusselvitys → **valtakunnalliset yhteneväiset vaatimukset ja prosessit**
 - Satamanpitäjä velvoitetaan toimittamaan Traficomille ajantasainen tietoa satamassa työskentelevistä toimijoista, joilla on henkilöstöä, jolla on pääsy satamatoimintojen kriittiseen tietoon → **viranomaiselle muodostuu rekisteri satamissa toimivista yrityksistä ja valvontamahdollisuus** suoraan ko. yrityksiä koskien
 - Ollessaan itse vastuussa turvallisuusselvitysten teettämisestä, kaikki satamassa toimivat yritykset tulevat SUPOn asiakkaiksi → **viranomaisille suora kontakti laajempaan yritysjoukkoon** kokonaisturvallisuuden varmistamiseksi, sen sijaan, että asioidaan vain satamanpitäjän kanssa
 - Turvallisuusselvityksen hakee aina kunkin henkilön oma työnantaja. Samoin tiedon säilyttämisvelvollisuus on ko. työnantajalla → **välitön mahdollisuus reagoida turvallisuusselvityksen tulokseen, ei tarpeetonta henkilötietojen siirtelyä tai rekisteröintiä**

Turvallisuusselvitysten teettäminen satamissa

HE:ssa ehdotettu malli satamien turvatoimilain uudistuksesta

Mahdollisia ongelmia:

- Henkilön tietosuoja ei enää työntekijä -välinen
- Työoikeus: toisen yrityksen työsuhteista päättäminen
- SUPOLla ei suoraa kontaktia kaikkiin hakijayrityksiin
- Satamanpitäjästä tulee viranomaisrekisterinpitäjä alueen yritysten turvallisuusselvityksistä

Satama-alan ehdottama malli

- SUPOLle syntyy suora suhde kaikkiin satamassa toimiviin yrityksiin
 - Ei tarpeetonta henkilötietojen siirtelyä tai rekisteröintiä yritysten välillä
- Traficom on johtajana määrätty missä tehtävissä vaaditaan turvallisuusselvitys

